

Vyhodnotenie pripomienok

Bratislava 2030

Program rozvoja mesta 2022 – 2030

Metropolitný inštitút Bratislavy

2022

Od 17.5. do 9.6. 2022 sme zbierali pripomienky k strategickému dokumentu Bratislava 2030 Plán rozvoja mesta 2022 – 2030 (v texte aj ako PHSR) od širokej verejnosti, odbornej verejnosti, členov, členiek komisií, poslancov a poslankyň mestského zastupiteľstva či zástupcov a zástupkyň mestských častí. Tie sú nižšie sumarizované a vyhodnotené.

	Pripomienka	Vyhodnotenie
1	Živé miesto Kazanská – žiadosť o prehodnotenie pomeru mlatového povrchu a trávnej plochy v prospech "zelenej" plochy, a zobrať do úvahy pri revitalizácii situácia s obyvateľmi bez domova, ktorí sa v lokalite združujú.	Uvedená pripomienka sa nevzťahuje k predmetu strategického plánu Bratislava 2030.
2	Požiadavka, aby sa pri zahusťovaní domami a budovami budovala aj infraštruktúra (napr. kanalizácia, cesty, parkoviská).	Požiadavkami na budovanie náležitej infraštruktúry k novej výstavbe sa zaoberajú viaceré právne predpisy, ako aj samotný územný plán či už funkčnou reguláciou alebo napr. verejnoprospešnými stavbami. Tie sa musia pri novej výstavbe vždy dodržať, za čo je zodpovedný primárne príslušný stavebný úrad v konaní.
3	Prioritou by malo byť budovanie bezpečných cyklociest, ktoré nie sú súčasťou cestných komunikácií.	Existujú rôzne typy cyklistickej infraštruktúry. Primárne samostatné cyklocesty sú navrhované na hlavných mestských cyklocestách a hlavných dopravných ťahoch v meste s maximálnou povolenou rýchlosťou vyššou ako 30 km/h.
4	Dôležitá je aj údržba existujúcich vecí – nefungujúce lampy od Starého Mosta po osobný prístav, rozbitá dlažba na Hviezdoslavovom námestí, nefunkčné toalety pri hrade Devín a v osobnom prístave.	Strategický plán Bratislava 2030 obsahuje viacero opatrení v oblasti obnovy verejného osvetlenia, ako aj opatrení súvisiacich s priebežnou údržbou osvetlenia. Celkovou otázkou údržby sa zaoberajú aj ciele súvisiace so zefektívňovaním magistrátu.
5	Nakoľko ide o mestskú parkovaciu politiku, prečo sa delia obyvatelia mesta na obyvateľov mestských častí?	Strategický plán Bratislava 2030 nemení existujúcu schválenú parkovaciu politiku, venuje sa len implementácii čiastočných prvkov parkovacej politiky. Parkovacia politika mesta je založená na zvýhodnení rezidentov v mieste bydliska. Pri použití auta v cieľovej destinácii (v obchode, práci, na pošte, atď.) parkovanie nemá byť zvýhodnené. V danej lokalite, kde je obchod/práca/pošta atď., sú totiž iní rezidenti, ktorí sú obmedzovaní vozidlami, ktoré ak nie je parkovanie regulované

		parkujú v danej lokalite zbytočne dlho, čo bráni im komfortne parkovať v blízkosti bydliska. Rozdelením rezidentov do menších oblastí (menších ako MČ, hovoríme o štvrtiach) je regulácia efektívnejšia a pomáha nám naplniť cieľ zníženia podielu automobilov na celkovej prepravnej práci.
6	Môže mesto spraviť niečo s oddĺžením Devína?	Uvedená pripomienka sa nevzťahuje k predmetu strategického plánu Bratislava 2030. Mesto nedisponuje zákonnými možnosťami riešiť uvedený podnet.
7	Návrh na špecifikáciu jednotlivých cieľov s definovanými časovými horizontami (pri postupovaní rôznych dokumentácii od urbanistických štúdií, po zmeny UP, Nový územný plán).	Na ročnej báze sa budú pripravovať akčné plány – rozpracovávať vybrané aktivity pre daný rok. Ešte konkrétnejšie míľniky budú nastavené na manažérskej úrovni a výsledky pravidelne vyhodnocované.
8	Chýba téma poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti, vybudovanie Metropolitnej nemocnice Bratislava.	Mesto nedisponuje kompetenciami v oblasti zdravotnej starostlivosti. Téma evidovania zdravia obyvateľov (ako prierezová téma) je zapracovaná hlavne v častiach životné prostredie a šport.
9	Bratislava by mala viesť diskusiu o decentralizácii samosprávy a lepšieho prerozdelenia kompetencií medzi mestom a krajom. Mesto by malo mať väčšie kompetencie v oblasti vzdelania aj na stredoškolskej a univerzitnej úrovni.	Strategický plán Bratislava 2030 sa venuje návrhu zlepšiť atraktivitu učiteľských povolání, ale je limitované zákonnými kompetenciami.
10	Metodologický návrh na zmenu „priemerov“ ako ukazovateľov v oblasti vzdelávania na iné špecifické ukazovatele pre najslabších (napr. podiel žiakov opakujúcich ročník) a najšikovnejších (napr. úspešnosť v predmetových olympiádach či účasť/úspešnosť v medzinárodných súťažiach). Návrh znížiť dôraz na výsledky testovaní. Odporúčanie zamerať sa radšej na kritéria, ktoré netestujú žiakov, ale školy/system, čiže či vzdelávací systém naozaj poskytuje to, čo má.	Boli doplnené indikátory „miera opakovania ročníka žiakov na základných školách“, a „miera predčasného ukončenia ZŠ“. Taktiež, navrhované ukazovatele by mohli byť parametrami evaluačného modelu. Parametrami evaluačného modelu kvality školy budú aj nasledujúce ukazovatele: podiel žiakov opakujúcich ročník, úspešnosť v predmetových olympiádach a medzinárodných súťažiach, podiel odučených hodín aprobovaným pedagógom a podobne.
11	Hoci sa v analytickej časti spomína neprepojenosť vzdelávania s mestským životom, nie sú dané žiadne kritéria v tomto smere. Návrh spraviť štandardný program vhodný pre ZŠ, ktorého absolvovanie sa aj bude merať.	V zmysle PHSR mesto plánuje vybudovať viaceré environmentálne centrá, ktoré budú ponúkať vzdelávacie programy pre školy. Okrem toho oddelenie školstva navrhne systém spolupráce pri prepájaní vzdelávania s mestským životom formou ponuky návštev

		mestských inštitúcií a pomoci pri vypracovaní metodík projektového vyučovania v oblastiach, ktoré spravuje magistrát (napr. životného prostredia, dopravy, kultúry a pod.).
12	Aké sú kritériá pre výber do mestského parlamentu mladých a aké sú ich kompetencie?	Presná podoba Mestského parlamentu mladých bude definovaná v priebehu roka 2022. Napriek tomu, že subjekt v štruktúre hlavného mesta figuruje od roku 2006, od roku 2016 aktívne nezasadá. S ohľadom na aktuálne potreby a trendy mladých ľudí je potrebné štruktúru subjektu redizajnovať, pričom tento proces bude verejný, otvorený participácií a jeho výsledkom bude jasne definovaná podoba subjektu - jeho kompetencie, oprávnenia, povinnosti, vzťah k vedeniu mesta, či kritéria výberu.
13	Mesto by mohlo spolupracovať s BSK, ktorý má na starosti stredné školy, a vytvoriť primeraný počet chemických laboratórií na prírodné vedy, vedených profesionálmi.	Nakoľko má hlavné mesto limitované kompetencie v oblasti školstva, je pomerne komplikované koordinovať rozvoj vzdelávacích oblastí alebo konkrétnych tém so základnými, či strednými školami. Hlavné mesto je však v súčasnosti zriaďovateľom centier voľného času, ktoré ponúkajú vo vzťahu k doplnkovému alebo neformálnemu vzdelávaniu veľký potenciál. Koncepcia rozvoja centier voľného času, schválená v septembri 2021, aj keď sa špecificky nezameriava na rozvoj aktivít spojených s vedou a technikou, ponúka takúto možnosť preskúmať.
14	Lepšie spojenie MHD Dlhé diely – autobusová stanica, a Dlhé diely – centrum.	Uvedená pripomienka sa nevzťahuje k predmetu strategického plánu Bratislava 2030.
15	Chyby v tabuľke 18 – príloha 1	Zapracované
16	Plán evokuje zdvojnásobenie počtu obyvateľov.	Mesto nemá v pláne špecifický počet obyvateľov.
17	V časti B aj C spracovatelia spravidla za centrálny problém pri spracovaní východísk a cieľov uvádzajú absenciu retrospektívnych informácií (informácie a dáta predchádzajúceho stavu) respektíve nedostatočný prístup k nim. Čerpali spracovatelia z archívu mesta Bratislava?	Pre upresnenie, ako východisko je vo viacerých prípadoch uvedený problém so získavaním dát a informácií o súčasnom stave a nepravidelne aktualizované dáta.
18	V materiáli rezonuje ako príčina "nekonania" platná legislatíva. No "mesto" môže túto kompetenciu využiť	Mesto pravidelne pripomienkuje celoštátnu legislatívu, avšak pripomienky mesta nemusia byť vždy vzaté do úvahy.

	už pri pripomienkovaní zámerov zákonov.	
19	Spracovatelia materiálu sa vo veľa prípadoch odvolávajú na poddimenzovanosť personálnych kapacít. Plánuje mesto vypracovať procesnú analýzu jednotlivých úkonov tej-ktorej agendy v nadväznosti na zefektívnenie práce a hodnotenia výkonu vo vzťahu k opisu pracovných činností dotknutých zamestnancov?	Mesto plánuje vykonať procesný audit, ktorý spresní odhady nedostatkov personálnych kapacít. V súčasnosti je nedostatok personálnych kapacít demonštrovaný okrem iného aj tým, že niektoré typy agend mesta sa nikdy alebo do nedávna vôbec nevykonávali. Mesto taktiež vykonalo viacero čiastkových procesných auditov, ktoré identifikovali personálne a procesné nedostatky.
20	Poskytovanie nepriameho benefitu formou nájomného bývania treba považovať za implementáciu socialistického modelu stabilizácie "vybraných" kádrov.	Nesúhlasíme s pripomienkou. Nájomné bývanie je v zahraničí s vysokou životnou úrovňou a rozvinutou trhovou ekonomikou bežným nástrojom na zmierňovanie nedostupnosti bývania.
21	Môže občan považovať za efektívnu komunikáciu s mestom pri tvorbe programov, politík atď., ak nedostane žiadnu konkrétnu reakciu na svoje podnety, pripomienky, návrhy?	Uvedená pripomienka sa nevzťahuje k predmetu PHSR. Všetky informácie o procese tvorby PHSR sú dostupné na webe www.bratislava2030.sk .
22	Berú spracovatelia materiálu do úvahy skutočnosť, že v porovnaní s dnešnými developerskými projektami bytová výstavba od obdobia povojnovej výstavby Bratislavy až do konca 70-tych rokov obsahovala ako integrálnu súčasť aj potrebnú infraštruktúru.	Požiadavkami na budovanie náležitej infraštruktúry k novej výstavbe sa zaoberajú viaceré právne predpisy, ako aj samotný územný plán či už funkčnou reguláciou alebo napr. verejnoprospešnými stavbami. Tie sa musia pri novej výstavbe vždy dodržať, za čo je zodpovedný primárne príslušný stavebný úrad v konaní.
23	Treba zadefinovať konečný povolený počet zdieľaných bicyklov, kolobežiek, mopedov.	V súčasnosti povolený počet zdieľanej mikromobility mesto nemá určený. Mesto v súčasnosti nedisponuje kompetenciou regulovať počet zdieľaných bicyklov, kolobežiek, či mopedov. Zároveň je však predpoklad, že nakoľko ide o trhové služby, samotný trh zareguluje maximálny počet (ekvilibrum dopytu a ponuky). Mesto však pripravuje pravidlá pre služby zdieľanej mobility (hoci dobrovoľné), čiastočne už sú zavedené v praxi.
24	Predstavuje inštitút tzv. kontinuálneho chodníka princíp absolútnej prednosti chodca?	Áno, inštitút tzv. kontinuálneho chodníka predstavuje princíp absolútnej prednosti chodca, respektíve usporiadať priestor stavebne tak, aby motorové vozidlo pri vchádzaní do priestoru, určenému chodcom, jasne vstupovalo do inak riešeného verejného priestoru.

25	Budovanie cyklotrás na dopravne dôležitých mestských uliciach: Aké sú kritéria určovania "dôležitosti" ulíc?	Aktuálne delenie ulíc sa delí na "významné" a "štandardné". Významné ulice sú definované ako prienik hlavných rozvojových smerov (kompozičných osí mesta), mestských funkčných tried (B1,B2 a C1), výskytu električkových tratí.
26	Súčasná prax developerských projektov výrazným spôsobom znižuje vo svojom okolí funkčný verejný priestor.	Požiadavkami na budovanie náležitej infraštruktúry k novej výstavbe sa zaoberajú viaceré právne predpisy, ako aj samotný územný plán či už funkčnou reguláciou alebo napr. verejnoprospešnými stavbami. Tie sa musia pri novej výstavbe vždy dodržať, za čo je zodpovedný primárne príslušný stavebný úrad v konaní.
27	Aktuálne implementovaná parkovacia politika má možnosť znížiť počet parkovacích miest vo verejnom priestore, avšak treba regulovať aj vnútrobloky.	Počet parkovacích miest vo vnútroblokoch je regulovaný spolu s reguláciou všetkých dostupných parkovacích plôch v určitej zóne.
28	Mesto musí cieľavedome vyberať, ktorým podujatiam dá svoje meno a peniaze. A to aj ak bude musieť znížiť počet ním organizovaných podujatí.	Mesto vyberá podujatia, ktorým dá finančnú dotáciu cez grantové schémy (napr. Nadácie mesta Bratislavy). PHSR zároveň obsahuje opatrenia vo vzťahu k finančnej aj nefinančnej podpore podujatí, vrátane určenia presnejších pravidiel pre nefinančnú podporu.
29	Prečo bol projekt zabezpečenia priestorov pre Archív mesta Bratislavy zaradený na koniec?	Zoznam plánovaných projektov nie je usporiadaný podľa priorít. Strategický plán Bratislava 2030 (vrátane detailnej koncepcie v oblasti kultúry) obsahuje viacero projektov pre podporu Archívu mesta Bratislavy
30	Predĺženie električkovej trate z konečnej električky č. 9 Astronomická do Vrakune.	Mesto plánuje električku do Vrakune, resp. Podunajských Biskupíc, avšak uvažuje sa nad vytvorením novej električkovej radiály z Mlynských Nív.
31	Priradiť konkrétne mená ku konkrétnym tematickým oblastiam.	Zpracované
32	Odporúčam urobiť kontrolu kvality grafických súčastí textu a v celom dokumente použiť len kvalitné grafické podklady (grafy, mapy a pod.)	Zpracované
33	Doplniť linky na metropolitné fóra alebo aj doplniť informácie o záveroch z nich.	Zpracované
34	Požiadavka na zavedenie bezbariérovosti pre investorov, aby stavali bezbariérové byty a celé stavby. Zmeniť konanie volieb tak, aby boli	Čiastočne problematiku bezbariérovosti budú môcť riešiť bratislavské stavebné predpisy. Mestské inštitúcie, služby či podujatia podliehajú požiadavkám

	<p>priestory bezbariérové. Zaviesť štandard pre nájazdové sklopenie časti chodníkov. Zatiaľ s požiadavkou na mestské a štátne inštitúcie na bezbariérovosť. V Starom Meste zaviesť niečo ako pomalé elektrorikše. Dostupnosť galérií, múzeí umiestnených najmä v starých palácoch.</p>	<p>bezbariérovosti. Avšak na miesto konania volieb nemá mesto dosah.</p>
35	<p>Zvážiť zaviesť štandard zapusteného kontajneriska na smeti tak, ako je to v slovinskej Lubl'ane. Je to náročné na investície, ale pre tvár mesta plus budúce zmeny klímy to bude mať efekt.</p>	<p>Polopodzemné kontajnery nie sú pre mesto v súčasnosti systémovým riešením (čo bolo neskôr zistené aj v Lubl'ane). Poplatky v meste sú určené na objem x počet vývozov za zmesový odpad. Pri 1100 l nádobách je vyššia variabilita, keď je odpadu menej, tak si obyvatelia môžu znížiť poplatky - je to súčasťou spravodlivého platenia za odpady (tzv. PAY AS YOU THROW). Pri polopodzemných kontajneroch táto variabilita zaniká. Najdrahší odpad je zmesový odpad a preto by malo byť v záujem znižovať jeho množstvo. Najväčšou zložkou komunálneho odpadu je bioodpad, ktorý sa do polopodzemných odpadov zberať nemôže (bioodpad potrebuje odvetrávanie a zároveň aj časté vyprázdňovanie a preto ideme cestou 240l nádob). Zároveň je veľmi ťažký a ten vak vnútri by pri vyprázdňovaní nevydržal dlho. Na SK sú zavedené zálohy na PET fľaše a plechovky - čo je najväčšia časť žltého kontajnera. Sú to zároveň aj najlepšie recyklovateľné zložky, takže v žltých kontajneroch nám zostávajú menej kvalitné a ťažšie recyklovateľné zložky - čo predražuje systém zberu.</p>
36	<p>Požiadavka o zapracovanie neúmerne zvýšenej hladiny hluku v celej oblasti mestskej časti Lamač a to z automobilovej dopravy (Lamač má aj potrebné namerané dáta k dispozícii)</p>	<p>Zapracované</p>
37	<p>Návrh použiť merateľný ukazovateľ „počet detí navštevujúcich školy, ktoré sa nachádzajú v nízkoemisnej zóne s obmedzeným vstupom spalovacích motorov„</p>	<p>Zatiaľ nie je vyjasnené, či sa budú v meste zavádzať NEZ. Ak áno, tento ukazovateľ bude môcť byť zaradený do zoznamu.</p>
38	<p>Prečo je indikátorom prieskum sektora, ako a na koho bude zameraný? Plánuje mesto osloviť aj jednotlivých</p>	<p>Otázky do prieskumu podnikateľského sektora budú definované neskôr. Mesto spolupracuje, aj plánuje naďalej</p>

	developerov, ako stakeholderov a spolupracovať s nimi na rozvoji? Prečo nie je indikátor úspechu počet spoločných ukončených projektov?	spolupracovať naďalej s developermi pri rozvoji mesta. Indikátor je nastavený ako počet začatých projektov z dôvodu, že projekt môže trvať aj veľa rokov.
39	Analytickej časti chýba komplexnejšie zhodnotenie stavu Bratislavy s ohľadom na dáta - podobné ako je súčasťou PHSR BSK.	Pri tvorbe PHSR boli využité všetky dostupné a potrebné dáta, ktoré sa prezentujú a detailne sa na ne reaguje v analytickej a strategickej časti.
40	Jednotlivým kapitolám by prospelo zhodnotenie vo forme SWOT analýz.	SWOT analýzy boli vypracované v prípravnej fáze. Následne na základe nich pracovné skupiny spracovali východiská a ciele.
41	V kapitole o ekonomickom rozvoji absentuje zhodnotenie ekonomickej situácie Bratislavy a výzvy, ktorým bude čeliť - automatizácia, priemysel 4.0, inovácie, umelá inteligencia a i. Absentuje zhodnotenie inovačného potenciálu a podnikateľského prostredia, ktoré vie mesto podporiť.	Čiastočne zapracované.
42	Málo komplexné pomenovanie témy dôležitosti skvalitnenia vysokého školstva pre rozvoj mesta.	Zapracované – bolo doplnená časť o študentoch vysokých škôl.
43	Materiál sa venuje zlepšeniu dostupnosti len z hľadiska nájomného bývania, nedefinuje potrebu rozvoja iných typov bývania ani cieľových čísiel celkovo vybudovaných bytov.	Čiastočne zapracované.
44	Materiál nedefinuje predpokladanú ani cieľovú hodnotu počtu obyvateľov, ktorí majú v roku 2030 v Bratislave žiť .	V budúcnosti budeme pracovať s novou demografickou prognózou, pre ktorej spracovanie neboli v čase spracovania PHSR k dispozícii všetky potrebné dáta. PHSR bude primerane aktualizované o novú demografickú prognózu pri každoročnom vyhodnocovaní PHSR. Mesto nemá v pláne špecifický počet obyvateľov.
45	Materiál nepomenováva silné stránky, na ktoré sa chce mesto pri podpore inovácií zameriavať. Čo chce mesto spraviť pre rozvoj quintuple helix spolupráce?	Čiastočne zapracované (rozvinuté súvisiace časti).
46	Materiál nepomenováva vzťah Bratislavy k zámeru NKKC.	PHSR pomenováva ako jeden hlavných smerov rozvoja turizmu kongresovú turistiku. PHSR zároveň pomenováva potrebu vybudovať v meste prinajmenšom jednu kvalitnú kultúrnu halu, ktorá by slúžila aj na verejnoprospešné účely.

47	Je strategický plán predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie (SEA)?	Predloženie strategického plánu na posudzovanie vplyvov na životné prostredie sa uskutočňuje v zmysle plánu po ukončení zberu a zapracovania pripomienok, súčasne s procesom prerokovania a schválením v mestskom zastupiteľstve.
48	Kto zodpovedal za spracovanie demografickej prognózy a kto robil oponentúru v tejto oblasti?	Pre účely PHSR Bratislava 2030 sa nevypracovávala osobitná demografická prognóza, nakoľko tvorba PHSR spadala do obdobia, kedy ešte neboli k dispozícii detailné dáta z nového sčítania. Preto sa primárne vychádza z dostupných prognostických údajov a kde to bolo primerané, sa aktualizovali.
49	Prečo je využívaná demografická prognóza, ktorá vychádza z demografických dát k roku 2015, t. j. 7 rokov dozadu?	V súčasnosti sa spúšťa spracovanie územnej prognózy, vrátane demografie, ktorá bude realizovaná z nového sčítania obyvateľov. To dosiaľ nebolo možné vzhľadom k tomu, že detailné dáta z nového sčítania ešte neboli k dispozícii. Napríklad stále nie sú k dispozícii kritické dáta o mobilitě (dochádzka do škôl/škôlok/do práce) či obvyklom pobyte. Z úrovne mesta je kľúčová demografická prognóza pre tvorbu nového územného plánu. Počíta sa s aktualizáciou demografie a súvisiacich opatrení v PHSR na budúci rok. Nová prognóza sa pripravuje na úroveň mestských častí. Očakáva sa, že bude hotová do 1Q/2023 (bude začínať od 2023).
50	Prečo sa neporovnali výrazne odchýlky v tejto prognóze na rok 2020 a SODB 2021 (jedna sa hlavne o výraznejší pokles vekovej skupiny 0-4 - prognóza stav čo nastal 2021 sa očakávala až v roku 2027 a pod.)	V dôsledku chýbajúcich dát najmä o obvyklom pohybe je dnes stále ťažké hovoriť o presných údajoch o obyvateľoch. V skutočnosti je totiž možné hovoriť o niekoľkých hodnotách bývajúcich v Bratislave: cca 438.000 (sčítanie 2011) v. 495.000 (register FO 2020) v. 475.000 (sčítanie 2021) v. dáta zo SIM kariet o osobách, ktoré v Bratislave obvykle bývajú - cca 600.000 (2018), resp. 570.000 (2021). Po spracovaní územnej prognózy budú k dispozícii presné argumenty aj vzhľadom k tomu, aké služby mesto poskytuje, na ktoré nemá k dispozícii príjmy od obvykle bývajúcего obyvateľstva (na rozdiel od trvalo bývajúcего obyvateľstva).
51	Chýba téma nedostatku miest na cintorínoch.	Téma cintorínov bola dopracovaná do časti B. 9 Sociálne veci (východisko 7) v

		Analytickej časti a súčasne aj do Strategickkej časti C1.1 Starostlivé mesto. Téma je spracovaná na základe výkonnostného auditu Marianum.
52	Nie je tam riešený výrazný očakávaný nárast obyvateľov 80+, kedy už vo veľa prípadoch je potrebné pobytové zariadenie.	S ohľadom na širší zámer materiálu sa využila vizualizácia s kategóriou osôb nad 75 rokov bez rozlíšenia osôb nad viac ako 80 osôb (graf č. 4, BA 2030 (PHSR)). Mesto má k dispozícii aj detailnejšie analýzy, aké využíva pri svojom plánovaní. V oblasti sociálnych služieb je kľúčová analytická časť vypracovaná ku komunitnému plánu sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. V tejto správe sa využíva detailnejšie rozdelenie populácie aj osôb nad 80 obyvateľov. Pozri napr. graf č. 3 Vekové zloženie starších obyvateľov a obyvateľiek v Bratislave, tabuľka 2: Počty mužov a žien v jednotlivých vekových kategóriách v Bratislave k 31.12.2020. S ohľadom na demografické zmeny v dôsledku pandémie dochádza k spracovávaniu novej demografickej prognózy. Demografická prognóza bude k dispozícii na začiatku roku 2023 - súčasne odkazujeme na odpovede vyššie.
53	Nie je uvedené, či sa ráta alebo neráta s rozvojom denných stacionárov pre seniorov.	Trendom je deinštitucionalizácia, čo znamená podporu starostlivosti o seniorov v ich prirodzenom prostredí, čo najdlhšie. Prakticky to znamená zabezpečenie domácej opatrovateľskej služby. Tá je v kompetencii mestských častí. Zámerom mesta do roku 2030 je ju podporiť (informovanosť, podpora MČ a neverejné subjekty v zriaďovaní zariadení pre seniorov inou formou (napr. znížený prenájom). Cieľom je udržať aktuálnu kapacitu siedmych zariadení pre seniorov zriaďovaných mestom cca 1200. Bude sa klásť dôraz na prijímanie osôb odkázaných na starostlivosť (v minulosti sa stávalo, že nie všetky osoby, ktoré boli umiestňované do zariadení boli na ne odkázané). Podľa aktuálnej výzvy Plánu obnovy má mesto zámer zriadiť nové zariadenie pre seniorov s kapacitou cca 40 miest. Mesto poskytuje približne 400 Bratislavčanom a Bratislavčankám ročne

		<p>príspevok na zariadenie na seniorov (finančný príspevok na prevádzku)</p> <p>Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky na roky 2023 – 2030 (KPSS) sa detailnejšie zameriava na riešenia v oblasti sociálnych služieb a ďalších služieb sociálnej pomoci na to nadviazaných. Napríklad denné centrá, tak ako ostatné aktivity zabezpečujúce záujmovú činnosť pre seniorov, vníma KPSS ako kľúčové na predchádzanie osamelosti a sociálneho vylúčenia seniorov.</p>
54	<p>Nie je spomenutý výrazný nárast potrieb opatrovateľskej služby a naopak pokles počtu pracovníkov (demografické zmeny).</p>	<p>V strategickej časti bol vybraný práve indikátor zameraný na opatrovateľskú službu kvôli významu dostupnosti domácej opatrovateľskej služby pre všetkých obyvateľov. Domáca opatrovateľská služba patrí medzi obligatórnu povinnosť mestských častí. Zároveň aj Bratislava ju chce podporovať cez zvýšenie informovanosti o domácej opatrovateľskej službe v meste (v KPSS 2030 O. 2.2.1), či zvýšenie dostupnosti výkonu domácej opatrovateľskej služby v potrebných časoch, miestach a finančných rámcoch v pilotnej spolupráci s mestskou časťou (v KPSS 2030 O.2.2.3).</p> <p>Potreba po náraste opatrovateľskej služby je zmieňovaná aj v PHSR. S problematikou starnutia pracujúcich v sociálnych službách sa pracuje v rámci svojich kompetencií ako zriaďovatelia sociálnych služieb na úrovni KPSS a sekcie sociálnych vecí.</p>
55	<p>Aké sú konkrétne lokality, kde budú pobytové služby pre sociálne zariadenia?</p>	<p>V strategickom materiáli nie sú uvádzané konkrétne lokality, pretože tie budú vyjasnené v akčných plánoch – každoročnom rozpracovanom pláne aktivít na daný rok. Pri zriaďovaní zariadení sa iste bude brať do úvahy zabezpečenie dostupnosti služby pre všetkých obyvateľov mesta (a teda sa zvýhodnia tie lokality, kde služby aktuálne nie sú) a ústretový prístup miestnej samosprávy.</p>
56	<p>Ako to bude s vybudovaním zberných dvorov?</p>	<p>Plánuje sa vybudovanie troch nových zberných dvorov tak, aby ich celkový počet bol 16. Ide o realistický cieľ vychádzajúci z potrieb a majetkových možností mesta.</p>

57	Myslí plán aj na ľudí ohrozených stratou práce, ľudí vo veku 50 + rokov?	Aj vízia aj strategické ciele (C.1) uvádzajú, že Bratislava má byť Mesto pre všetkých ľudí - starostlivé a otvorené mesto, ktoré vytvára a zabezpečuje podmienky pre dôstojný život každého obyvateľa a obyvateľky, nezávisle od ich životnej situácie. Teda medzi cieľové skupiny patria aj staršie osoby. Ak obyvateľ/obyvateľka 50+ príde o zamestnanie v rámci sociálnych služieb (, ktoré mesto podporuje) sa poskytuje sociálne poradenstvo (základné), mestské časti poskytujú jednorazovú dávku v hmotnej núdzi, podpora pri tom, aby sa takéto osoby necítili osamelé, či aby sa ďalej rozvíjali aj v činnostiach uplatniteľných na pracovnom trhu sú plánované v opatreniach o zameraných na podporu neformálneho celoživotného vzdelávania a organizácia aktivít na podporu rozvoja (KPSS 2030 - O. 2.1.4) a vybudovanie mestského komunitného medzigeneračného centra (KPSS 2030 - O. 2.1.7.).
58	Má mesto záujem dobudovať cyklotrasy aj vo východnej časti Bratislavy (prepojiť Vajnory s račou a vinohradmi, so Sprinzlovým majerom, so Zlatými pieskami ?	Mesto má záujem vytvoriť sieť hlavných cyklotrás na tangenciálne okružnom základe s dopĺňujúcimi cyklotrasami na miestnej úrovni. Sieť hlavných mestských cyklotrás bude prepájať všetky mestské časti najbližšou možnou trasou. V oblasti východnej časti Bratislavy prepojenie Vajnor a Rače zabezpečuje okruh číslo 8 a 9, prepojenie Vajnor a Nového mesta zabezpečujú radiály R74 a R84 a prepojenie Vajnor a Zlatých Pieskov rieši radiála R14.
59	Má mesto záujem riešiť prepojenie nosného dopravného systému na území celej Bratislavy?	Ak sa tým myslí električka, tak áno, mesto má záujem o jej rozvoj a prepojenie (napr. Vrakunská radiála).
60	Má mesto záujem rozvíjať nosný dopravný systém aj vo Východnej časti Bratislavy (prepojenie Vajnor so Zlatým pieskami a Komisárkami v Rači)?	Áno, je to dlhodobým zámerom mesta v súvislosti s plánovaným rozvojom územia. V územnom pláne je predĺženie električkovej trate zo Zlatých pieskov k žel. stanici Vajnory.
61	Plánuje mesto zabezpečiť napojenie prímestskej dopravy na koľajovú dopravu (železnice) napr. V časti vajnorskej stanice chýba napojenie na 526, 527	Áno, v regióne by mali linky zväzovať na nosnú vlakovú dopravu. Uvedená pripomienka sa nevzťahuje k predmetu strategického plánu Bratislava 2030.

62	Zaradíte do plánovaných kľúčových projektov začlenenie územnej rezervy pre rozšírenie nosného dopravného systému v koridore Rybničnej ako spojnice medzi Vajnormi Račou a Zlatými pieskami	Územná rezerva sa rieši v zmenách a doplnkoch územného plánu, alebo v novom územnom pláne. Trasa bude vyšpecifikovaná v štúdiu, je potrebné posúdiť aj to či trasa v koridore Rybničnej je rentabilná. V územnom pláne je predĺženie električkovej trate zo Zlatých pieskov k žel. stanici Vajnory.
63	Sú tam aj protihlukové steny ako opatrenie?	Aktivity na takejto úrovni budú definované v strategickom dokumente - Akčný plán ochrany pre hlukom.
64	Spomenúť, že Bratislava je v projekte 100 klimatických miest a smart cities.	Zpracované
65	Opatrenia by mohli byť ambicióznejšie, aj projekty mimo kompetencií hl. mesta - napríklad program zelených striech na školách a škôlkach.	Aktivity na takejto úrovni budú definované v strategickom dokumente - Akčný plán pre udržateľný energetický rozvoj mesta a adaptáciu na zmenu klímy (SECAP).
66	Pridať Environmentálne centrum Sprinzlov majer ako plánovaný projekt.	Sprinzlov majer je ako jedna z možností, kde môže byť umiestnené environmentálne centrum.
67	Pripomienkuje sa Generel zelene a Generel vodných tokov?	Uvedená pripomienka sa nevzťahuje k predmetu strategického plánu Bratislava 2030.
68	Akým spôsobom, v akom časovom horizonte sa plánujú napĺňať jednotlivé ciele? V akom poradí? V akom časovom období?	Jednotlivé ciele budú zaradené do každoročných akčných plánov, v ktorých budú naplánované konkrétne aktivity. Akčný plán na rok 2023 bude vypracovaný do jesene 2022.
69	Mesto by sa mohlo zamerať na dostupnosť neučiteľských profesionálov: logopédi, psychológovia, špeciálni pedagógovia atď., nejakým spôsobom to prípadne aj financovať (keďže normatív to nepokrýva), alebo aspoň koordinovať dostupnosť takýchto služieb v rámci celého mesta.	Čiastočne tieto informácie budú obsiahnuté v plánovanom projekte - mape relevantných aktérov v problematike vzdelávania – školy, ZUŠ, školské výchovno-vzdelávacie zariadenia, organizácie z mimovládneho sektora či výskumné inštitúcie. Z nej bude možné vyčítať práve mieru dostupnosti istých služieb.
70	Zaujímavým ukazovateľom by mohla byť dostupnosť kvalitnej školy v okolí bydliska.	Čiastočne tieto informácie budú obsiahnuté v plánovanom projekte - mape škôl aj s hodnotením.
71	Spojiť územné plánovanie so životným prostredím v zmysle revitalizácie brownfieldov, ktoré sú znečistené. Revitalizácia týchto areálov (či už kvôli ohrozeniu vody, zdravia a životného prostredia v kombinácii s extrémnym nedostatkom bývania) je vo verejnom	Áno, mesto nad tým takto rozmýšľa a bude pristupovať k obnove brownfieldom medzisektorovo.

	záujme a prakticky môže vyriešiť tieto problémy.	
72	Mesto by malo zohľadniť prítomnosť cudzincov, viac uvádzať rôzne veci v Anglickom jazyku. Aj keď to nie je v kompetencii mesta, nájsť lepšie miesto pre cudzineckú políciu.	Medzi plánovanými projektami je vybudovanie integrovaného infocentra pre prisťahovalcov/cudzincov a tiež zlepšenie komunikácie v iných jazykoch ako v slovenskom.
73	Mesto by malo mať väčšie ambície v dopravných riešeniach a v príprave električkových tratí.	Plánované aktivity reflektujú očakávateľné finančné a personálne kapacity.
74	Komentár k nízkej dostupnosti bývania, ktorá má viesť k odlivu ľudí z Bratislavy.	Dostupnosti bývania sa venuje Bratislava 2030, osobitne špecifické ciele 1 a 2: - Mesto Bratislava zabezpečuje rôzne formy bývania pre osoby v bytovej núdzi. - Mesto Bratislava sa rozvíja sociálne udržateľným spôsobom. Bývanie v ňom je dostupné pre širokú populáciu. Mesto je schopné poskytnúť mestské nájomné byty čoraz väčšiemu množstvu obyvateľov spomedzi vybraných cieľových skupín mestskej bytovej politiky.
75	Pridať medzi projekty a opatrenia - právomoci zdaňovať lode - ceznočný pobyt, aby subjektom dane za ubytovanie bol aj prevádzkovateľ lode, ktorá zastaví v Bratislave.	Zapracované
76	Do koncepcie cestovného ruchu zapracovať koncepciu prevádzkovania turistických dopravných prostriedkov.	Nezapracované
77	Aká je povinnosť mesta v rámci reportovania cieľov?	Strategický dokument Bratislava 2030 bude každoročne vyhodnotený. Hodnotiaca správa bude zverejňovaná a predstavovaná pravidelne zastupiteľstvu.